

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY HÓRA
1 KORONA 80 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 5 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Nagy győzelmünk a brassói csatában

Földvárnál megvertük az oláhokat — Töröcsvárt megszálltuk — Sistow fölött elfoglaltunk egy román Duna-szigetet — Lucktól nyugatra visszavertük az oroszokat — Az olaszok véres kudarcai a Karszt-fensíkon és a Fassani-Alpokban — A Sommenál újra összeomlottak az angol-francia támadások

A román háboru

Höfer jelentése

Budapest, október 9. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a Románia elleni harcokról:

Falkenhayn tábornok szövetséges csapatai tegnap Töröcsvárnál visszavetették az ellenséget és Brassót elkeseredett utcai harcokban megtisztították. Az ellenségnek Háromszékből odasiető erősítéseit Földvártól délre feltartóztattuk és megvertük. A románok mindenütt átengedték a csataleteret.

Az tábornoknak a Hargitta- és Görgény-hegységben előnyomuló hadseregével szemben az ellenség helyenkint ellenáll.

Svistov vidékén a bolgár Dunán dunaiflótillánk által támogatott német osztagok és osztrák-magyar utászok hatalmukba kerítették egy szigetet, amelyet a románok megszállva tartottak s ez alkalommal 6 ágyút zsákmányoltak és 3 tisztet és 155 főnyi legénységet elfogtak.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, október 9. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Erdélyi harctér: Erdély keleti részében folytattuk az előnyomulást.

A brassói csatában megvertük a románokat. Az északról érkezett erősítések Brassótól északkeletre hiába avatkoztak a harcba.

Töröcsvárt megszállottuk. Az ellenség az egész vonalon hátrál.

Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: Német csapatok, amelyek osztrák-magyar monitorok támogattak, rajtaütéssel elfoglalták a Svistovtól északnyugatra fekvő Duna-szigetet, 2 tisztet és 150 főnyi legénységet elfogtak és 6 ágyút zsákmányoltak.

A bolgár jelentés

Szófia, október 9. A bolgár vezérkar jelentéi október 9-én:

Románfront: A Dunánál, a dunaiflótilla által támogatva, hirtelen támadással megszállottuk a belinai csatorna keleti kijárója mellett fekvő szigetet Zimniceától nyugatra.

Dobruzsában és a Fekete-tenger partján nyugalom van.

A Vöröstorony-szorosban

Nagyszeben, október 9. (Az Est.) A nagyszebeni csata után a megvert román I. hadsereg tüzérése ágyúinak egy részét az Olbadohba, Most halászszak ki az ágyukat magyar népfelkelők és már három üteg került a partra. A bajor alpesi ezredek folytonos csatákban állanak már benn román területen az előretörő ellenséges osztagokkal. Ezek azonban, mivel az uralkodó magaslatokat német tüzérés szálalta meg, súlyos veszteségekkel mindig megszaladnak.

Campulung és Ploesti vidékét hadszíntérnek nyilvánították

Lugano, október 9. Bukarestből jelentik: A campulungi és a ploesti-i kerületeket katonai parancsra kiürítették. Az állami és katonai hatóságokat eltávolították.

Bukarest hallja az ágyuszót

Lugano, október 9. Bukarestből jelentik: A városban immár harmadik napja erős ágyúdörgést hallanak.

A román hadsereg összeomlása

Zürich, október 9. Francia és olasz jelentések szerint Franciaországban és Olaszországban a román hadsereg miatt komoly az aggodalom. Attól félnek, hogy a román hadsereget, amely hadviselésének első hat hetében rettentő kudarok egész sorát szenvedte el, az összeomlástól nem lehet megmenteni. Romániából az entente-államokba érkezett hírek vi-

lágosan mutatják, hogy a lakosság hangulata a háboru, a háborus uszítók, sőt a dinasztia ellen is föltötte aggodalmassá vált.

Az orosz jelentés

Sajtóhadiszállás, október 9. Az orosz vezérkar jelentéi Dobruzsából:

Offenzívánk tovább halad. Az orosz-román csapatok megszállották Karabadsát és Besault. Az ellenség minden támadását nagy veszteségeik mellett visszavertük. A foglyok vallották, hogy egy bolgár ezredből csak egy gyöngye zászlóalj maradt meg.

Románia Szerbia sorsára jut

Rotterdam, október 9. A Courant katonai szakértője írja: Ha az oroszok nem jönnek gyorsan az erdélyi román csapatok segítségére, akkor Romániának ugyanolyan esélye lesz, mint a többi kis államoknak, amelyek hatalmas szövetségesei oldalán fognak elpusztulni.

Az orosz háboru

Höfer jelentése

Budapest, október 9. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Károly főherceg lovassági tábornok hadsereg arcvonala: A Ludowa-területen német zászlóalj az oroszoktól elragadtak egy magaslatot. A Pantirnyergen visszavertük az ellenség előretörését.

Lipótbajor herceg vezértábornagy hadsereg arcvonala: Svinjuchy és Kislelin közötti állásaink ellen az oroszok tegnap nagy erővel intéztek támadásokat, amelyeket Zaturczynál egymásután háromszor-négyszer is megismétltek. A támadások újból az ellenségnek leg súlyosabb veszteségével járó teljes kudarccal végződtek.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

URANIA

Ma utoljára!

Robert Warwick
Amerika legszébb és legnépszerűbb film-művésznőjének első fellépése. Színe kerül!

A SORS EMBERE
játék az élettel, film-tragédia 4 részben.

Vadonza-híresszany
humoros.

Bátor asszony
dráma.

Grótsund
látékép.

Előadások 5 órakor méréséig, 7 és 9 órakor rendez helyarákkal.

APOLLO

Ma, kedden
Előadások kezdete: 5-kor
rendes, 7 és 9 órakor
emelt helyarákkal.

Szezon szemény!
Amerikai filmszenzáció!

Clara Kimball Young
amerikai legnagyobb film-művésznőjének szereplésével

Triby

4 óra 5 felvonásban,
énekekkel.

A negyedik felvonásban
Simonetti Madrigal
hangverseny énekszáma
csak az 5 és 9 órai elő-
adásokon adják elő.

A német jelentés

Berlin, október 9. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Lipótbajor herceg vezértábornagy hadserege: A legutóbb megtámadott arcvonal ellen Lucktól nyugatra az oroszok tegnap megismételték támadásaikat. Sehol sem volt sikerük, de újabb nagy veszteségeket szenvedtek. Itt is ellenségeink véres vereségéről számolhatunk be.

Brzezanytól délkeletre az oroszok előretöréseit visszavertük.

Károly főherceg lovassági tábornok hadserege: A Kárpátokban meglepő előretörésünkkel a Baba Ludovánál előretoltuk állásunkat és az elért területnyereséget heves közelharcban megvédtük.

LUDENDORFF,
első főszállásmester

A törökök harcai

A nagyherceg új offenzívája

Stockholm, október 9. Pétervári jelentések szerint **Nikolajevics Miklós** nagyherceg elhatározta, hogy **Kisázsziában ismét fölveszi az offenzívát.** Nikolajevics az orosz hadvezetőség balkáni terveit meghúszultnak tekinti és nem hiszi, hogy ki tudja erőszakolni az utat Konstantinápolyig. A nagyherceg meg akarja valósítani ama tervét, hogy **Kisázsziából előretörve hatoljon Konstantinápolyig.**

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, október 9. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

Nincs ujság.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, október 9. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Macedonai arcvonal: A monastír-florinai vasuttol keletre az ellenségnek sikerült a Cserna balpartján megvetnie lábát.

LUDENDORFF,
első főszállásmester

A bolgár jelentés

Szófia, október 9. A bolgár vezérkar jelenti október 9-én:

Macedon front: A Florina és Bitolla vasutvonalától keletre az ellenséges tüzéség orkászereü tüzelést indított állásaink ellen, amelynek védelme alatt néhány zászlóaljuk átkelt a Cserna folyón. — Mi nyomban ellentámadást kezdünk. A harc még folyik.

A Moglenica-völgyben, a Vardar-völgy mindkét oldalán, a Struma-fronton kölcsönös gyöngye tüzéségi harc.

A franciák Monastirnál

Genf, október 9. A Havas-ügynökség jelenti: A Genari felől előrenyomuló francia hadoszlop már elérte Monastirt, ahol katonailag fontos helyeket bombáztak.

Elsüllyesztett nagy francia csapatszallító hajó

Genf, október 9. A Havas-ügynökség jelenti: A „Gallia” 14.566 tonnás szállítógőzöst, amelyen körülbelül 2000 szerb és francia ka-

tonát szállítottak, egy buvárhajó 4-én elsüllyesztette. Eddig 1362 embert mentettek meg.

Uj görög kormány

Rotterdam, október 9. Athénből táviratozák: A király ma megbizta a kormányalakítással **Lambros** tanárt, aki a megbízást át is vette. Lambros kiváló filozofus és archeologus, de a politikában eddig nem szerepelt. A külügyminiszter hír szerint az ententepárti **Alexopoulos**, a volt belgrádi és konstantinápolyi követ lesz. Tagja lesz a kormánynak **Andriades** is, aki szintén ententepárti. Az angol lapok szerint az új kormány is csak időt akar nyerni, mert azt hiszik, hogy német erősítések érkeznek a Balkánra s ekkor a helyzet megváltozásával ők ismét kijelenthetik, hogy legmegelőbbnek a semlegesség politikáját tartják.

Az entente megszállta a görög kikötőket

Lugano, október 9. A Secolo jelenti Athénből: Az entente-hatalmak 5-én este Görögország összes kikötőit katonákkal szállották meg.

Megszakították Görögország összeköttetését a központiakkal

Lugano, október 9. Görögország összeköttetését Bernen keresztül a központi hatalmakkal ma megszakították.

Lugano, október 9. A Secolo jelenti Athénből: Ma lejárt az entente ultimátumának határideje, amelyben a németbarát propagandának megszüntetését követelték. Az entente-követek a görög kormány lemondása következtében elhalasztották újabb lépéseiket, ellenben Athénben az entente-flotta parancsnokának bevonásával tanácskozást tartottak a görög kormány ellen alkalmazandó erélyesebb rendszabályokról. — Híre jár, hogy az athéni entente-követek diplomáciai ténykedésüket katonai tevékenységgel fogják fölcserélni.

Merénylet Venizelos ellen

Karlsruhe, október 9. Ide érkezett jelentések szerint Krétában egy királpárti tüntető revolverrel rálőtt Venizelosra, akít a golyó könnyebben megsebesített.

A belga-francia harctér

Berlin, október 9. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Albert württembergi herceg vezértábornagy hadserege: Yperntől délre közel a tengerparthoz, valamint **Rupprecht trónörökös hadserege** portjánál az Artois-arcvonalon élénk tüzés járörtevékenység volt.

A hatalmas Somme-csata még tart. Szövetkezett ellenségeink erőlködésüket csaknem fokozták még. Annál érzékenyebben érhetők őket az a súlyos, veszteségteljes vereség, amelyet Below tábornok hadseregének hős gyalogsága és erős tüzésége okozott nekik. A 25 kilométer széles arcvonalon a legkisebb árok-részt sem veszítették el. Gueudecourt és Bouchavesnes között különös hevésséggel és gyors egymásutánban rohamoztak az angolok és franciák, tekintet nélkül rendkívüli veszteségeikre. Boehn és Carnier tábornokok csapatai minden alkalommal teljesen visszaverték őket. — Le Sarsnál egy angol fészek kitakarítása alkalmával 90 foglyot ejtettek és 7 gépfegyvert zsákmányoltak. A tüzéségi harc a legnagyobb hevésségre fokozódott az Ancretól északra és egyes szakaszokban a Sommetól délre, így **Vermandovillers** mindkét oldalán.

A trónörökös hadserege: Kiterjedt német robbantások az Argonneokban

tetemes szélességben széjjelrombolták a franciák árkaikat.

A Maastól keletre a kölcsönös tüzelés időnkint észrevehetően kiújult.

Az összes erők legvégső megfeszítése rendkívüli teljesítményeket követel repülőinktől is a tüzéségi megfigyelő szolgálatban és az ilyenkor szükséges biztosító repülések alkalmával. A megfigyelő repülők az ellenséget távoltartják fölük. Az így eddig el sem képzelt számra emelkedett légi harcok ránk nézve sikeresek voltak. Szeptember folyamán légi harcban 20 repülőgépet veszítettünk, 1 eltiint. A franciák és az angolok vesztesége: légi harcban 97, a földről jelöltünk 25-öt, vonalainkon belől le szállani kényszerült 7, összes veszteségük tehát 129 repülőgép. Emek fele az ellenség, másik fele a mi területünkön zuhant le.

LUDENDORFF,
első főszállásmester

Félmillió főnyi veszteség 100 négyzetkilométerért

Rotterdam, október 9. Az Evening News a három hónapos angol offenzíva eredményéről a következőket írja:

— Az elért eredménnyel meg lehetünk elégedve. Ügyességgel, részben szerencsével is, sokszor pedig súlyos áldozatokkal, de mindig lelkesedéssel jól megállottuk a helyünket a német hadsereg erős állásaival szemben. Több mint 100 négyzetkilométer területet nyertünk, 92 könnyű és 29 nehéz ágyut zsákmányoltunk, továbbá néhány száz gépfegyvert. Ezzel szemben elvesztettünk 427,831 embert, köztük 30,067 tisztet. Ezek egy része meghalt, más része megsebesült vagy fogságba került. Ez bizony elég magas ár és ha meggondoljuk, hogy az elvesztett embereket ujjakkal kellett pótolni, elmondhatjuk, hogy egy milliós hadsereget veszítettünk. Ha talán ez a szám túlzott is, az eseményeket mégis aggodalommal kell kísénnünk. Ha a legközelebbi száz négyzetkilométerért szintén ilyen nagy árat kell fizetnünk, a nélkül, hogy a stratégiai helyzetet lényegesen meg tudnók változtatni, ugy ez az angol harci eszközök igen mélyreható gyengülését jelentené. Már pedig az angol nép erejét nem szabad elvérezni hagyni a német fal előtt. A sikert tehát más módon kell megkísérteni.

Az olasz háború

Höfer jelentése

Budapest, október 9. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

Az ellenség tüzéségi és aknavető tevékenysége a tenger melléki arcvonal déli részén tovább tart. Az olasz gyalogságot, amely a Karszt-fensíkon Neva Vastól délre és a görzi szakaszon St. Catharina ellen megkísérelte a támadást, zárótüzünkkel visszautítottuk.

A Fassani-Alpokban a gardinal-coldosei szakaszon órákig tartó elkeseredett közelharcokra került a sor. Az ellenséget, amely több zászlóaljjal támadott, teljesen visszavertük. — Csapataink megtartották összes magaslati állásaikat.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Repülőink támadása olasz katonai telepek ellen

Budapest, október 9. Hivatalos jelentés a tengeri eseményekről:

Az október 8-ikáról 9-ikére virradó éjjel tengeri repülőgépeink sikerrel bombázták a san

giorgio di nogaroi és latsanai pályaudvart és katonai építményeket, a porto busoi elhárító ütegeket, a gradoi belső kikötőt és az alsó Isonzo mellett az ütegállásokat, Heves lövetés ellenére összes repülőgépeink sértetlenül tértek vissza.

HAJÓHADPARANCSNOKSÁG.

Elszűlyesztett olasz gőzös

Rotterdam, október 9. A Reuter-ügynökség jelenti Nyemorkból: A Stefano 2449 tonnás gőzöst, amelyen 30 amerikai utas is volt, nyilván az „U. 53.” német buvárhajó megtorpedózta. Előbb az utasokat és legénységet biztonságba helyezték.

Hajdumegye szeptemberben

13,000 menekült van a vármegyében — Nincs elég vetőmag a gazdák részére

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta meg ülését Domahidy Elemér főispán elnöke alatt. Az előterjesztett jelentések közül különösen nagy figyelmet érdemel Pákozdy Sándor alispánnak és Surgoth Jenő gazdasági felügyelőnek a gazdasági kérdéseket érintő beszámolója, amelyek nem a legbiztosabb képet festenek a gazdasági helyzetéről s ennek jövőbeli alakulásáról.

(Az alispán jelentése)

Pákozdy Sándor alispán a következőket jelentette: A közigazgatási hatóságok munkáját főként a mezőgazdasági munkák és az erdélyi menekültek elhelyezése és ellátása vette igénybe. Az őszi munkák szorgalmasan folynak, elég munkaerő áll rendelkezésre és a hiányzó igaerőt az erdélyi menekültek jószágainak és katonáerőnek felhasználásával pótolják. Sajnálatos, hogy a hajdumegyei gazdák-nak még 5300 métermáza vetőmagja hiányzik, amelynek biztosítása érdekében már a földművelésügyi miniszternél közbenjárt. Miután azonban még a rekiválás átengedett egész mennyisége sem fedezi a gazdák szükségletét és 2000 kiló vetőmag még ezután is hiányozni fog, nincs kizárva, hogy egyes területek bevetetlenül maradnak. Az erdélyi menekültek közül 13,000 nyert elhelyezést Hajdumegyében. Az elhelyezésnél figyelemmel volt arra, hogy a menekültek oly városokba helyeztessenek el, ahol a nagyszabású hadtest csapatai még el nem helyeztettek. Elhelyezést nyert 28,000 katonai Hajduböszörmény, Hajduszoboszló, Balmazújváros, Püspökladány, Földes, Hajdudorog és Nádudvar helységeiben a menekültek pedig Hajduböszörményben, Hajdúnánáson, Tégláson, Hadházon, Vámospécsen, Mikepécsen, Hajdudorogon, Balmazújvároson, Tiszacsegén, Egyeken, Hajduszovátton, Tetétlenen, Kabán és kevés számmal Nádudvaron, Püspökladányon és Hajdúsámsonban. Különösen nagy gondot okozott a menekülteknek élelemmel való ellátása, amelynek biztosítása érdekében felterjesztés ment a belügyminiszterhez, hogy a már kiutalt és még kiutalandó lisztet kívül zsir, burgonya és főzelékfélék beszerzése is lehetővé tessenék. Intézkedés történt az iránt is, hogy a menekültek megfelelő hajlékot kapjanak és a gyermekek tejhez és szükség esetén orvosi segítséghez jussanak. A menekültek ellátását és elhelyezését a miniszteri biztos is megtekintette és a viszonyokhoz képest mindent megfelelőnek találta.

(Elmaradtak az őszi munkák)

Surgoth Jenő gazdasági felügyelő jelentése szerint az időjárás száraz, hívós, szeles volt, hideg éjjelekkel. A kalászosok betakarítása és cséplése befejezést nyert. A tengeri törésést megkezdték s már egyes helyeken be is fejezték; a minőség a koraiaknál jó, a későiek-nél gyenge. A termés katasztrális holdankint 600—630 kiló. A talaj tulságos szárazsága miatt az őszi munkák el vannak maradva, a szántást-vetést csak a porhanyósabb talajon lehetett elvégezni. Nagyon hosszú, kedvező ősznek kell lenni, hogy az őszi kalászosokkal bevetni szokott területet az idén is bevehessék a gazdák. A cukor- és takarmányrépa termés közepes, a minőség jó, a repacevetések igen

gyengék. Hajduszoboszlón a mezei egerek igen elszaporodtak, de eddig még nagyobb károstartástól nem kell tartani.

(Adózás)

Nagy József kir. tanácsos pénzügyigazgató jelentése szerint az elmúlt hóban befolyt: jövedelemadóban 187.80 korona, egyenes adóban 233,453.09 korona, hadmentességi díjban 492 korona, bélyegjövédékben 70,826.16 korona, fogyasztási és italadóban 19,380.70 korona. A hadbavonultak gyámlól nélkül maradt családtagjai részére Hajdúvármegye területén október 3-ikáig 20,394 család részére napi 26,612.67 koronát, a rokkanttá vált vagy elesett, eltiint, meghaltak családtagjai részére 1234 tételben évi 208,880 koronát utalványoztak ki. — A csikszeredai pénzügyigazgatóság-nak és alárendelt hivatalainak tisztviselői és személyzete a debreceni pénzügyigazgatóság hivatalaiban és területén nyert alkalmazást és elhelyezést.

(Kevés az orvos)

Losonczy Álmos dr. kir. tanácsos, tisztifőorvos a következőket jelentette: A közegészség állapota valamivel kedvezőbbnek mondható mint augusztusban volt. — A menekültek az uti fáradalmak, az időjárás viszontagságainak kitett emberek, különösen a gyermekek között igen sok meghiléses bántalom mutatkozott; néhány vörheny, torokgyík, illetőleg roncsoló toroklob eset is előfordult. Az orvos kevés és ezek is munkával túlhalmozottak. A vármegye területén augusztusban a születések száma 244, a halálozásoké 303, az apadás 64 volt.

Évmegnyitó a debreceni egyetemen

Debrecen város közönségének nagy érdeklődése mellett folyt ma le a debreceni egyetem 1916—17. évének ünnepélyes megnyitása, amelyen a társadalom vezető emberei, a hivatalok képviselői és igen szép hölgyközönség vett részt. Ott voltak Márk Andre udvari tanácsos polgármester, Baltazar Dezső dr. püspök, Groh Ferenc prépost-kanonok, Krausz Vilmos főrabbi, Nyegován altábornagy katonai parancsnok, Pajor Kálmán dr. kir. ítélőtáblai tanácselnök, Kesserű Lajos kir. törvényszéki elnök, Nagy Kálmán kir. törvényszéki tanácselnök, Uhlarik Béla máv. üzletvezető, Géresi Kálmán kir. tankerületi főigazgató, Szele György lelkész és még igen sokan.

Az ünnepségeket istentisztelet nyitotta meg a Nagytemplomban, ahol a zsoldárok után a kollégiumi kántus adta elő igen szépen a „Dicsőség.” című éneket. Zoványi Jenő egyetemi tanár mondott magas szárnyalású, szép imát, majd ismét zsoldárok következtek s az istentiszteletet a kántus szép éneke zárta be.

A kollégium disztermében 11 órakor Bernolák Nándor dr., a lelépő rector magnificus nyitotta meg az ünnepséget. Beszámolt a múlt év eseményeiről, Magyarország egyetemi ifjúságának 70 százaléka a harcúterem van — mondotta. A debreceni fiúk is ott küzdenek s ezért a debreceni egyetemen is szűk keretek között mozgott az egyetemi élet. Mint az egyetem életében fontos eseményt említi meg, hogy a balkáni nyelvek tanszékének kérdése Debrecen előnyére intéztetett el akként, hogy a debreceni egyetemen balkáni tanszékét állítanak föl. E tanszék az egyetem sajátossága s Debrecen a balkáni népekkel való viszonylatok központja lesz. — Az egyetemi építkezéseket állandóan figyelemmel kísérte. A klinikai építkezések teljesen készen vannak, a többi egyetemi építkezések még csak a tervezés stádiumában vannak, de többször megsürgették a kultuszminiszteriumban az ügyet. — Az összes építkezések 1917. év őszig befejezést is nyernek. Megalkították az ifjúsági egyetemi kört s több az ifjúsági érdekeket előmozdító intézményeket létesítettek.

A nagy tetszéssel fogadott beszámoló után Láng Nándor dr., az új rector magnificus üdvözölte a megjelenteket. Az ifjúság távol az egyetemről, a harcmezőkön küzd a hazáért dicsőségesen s ezért az egyetem termei elnépdedültek. Beszélte ezután az ifjúság neveléséről. Szükségesnek tartja a lekelátogatások kötelezővé tételének biztosítását, mert az egyetem

nem mozdíthatja elő a kötelezőmulasztásokra irányuló hajlandóságot. Szólt a doktorra avatásról és a doktori címéről. Sajnosan tapasztalható, hogy a doktori értekezések ma Debrecenben szerepelnek, holnap ugyanazokat Kolozsváron vagy Budapesten használják. Biztosítani kellene a doktori cím tudományos jellegét. Rectori programját a következőkben körvonalazta: Az egyetemi építkezések előbbrevitele. — az orvosi fakultás sürgős megnyitása. — az egyetemi könyvtár létesítése. — a szövetséges államok egyetemeivel az összeköttetés fontartása, az ifjúság érdekeit szolgáló intézmények fejlesztése és létesítése. — a népszerű főiskolai tanfolyam fejlesztése. — a háborúról a békére való átmenet előkészítése. Végül reményének adott kifejezést, hogy Debrecen város ősi kulturális erejénél fogva ismét magához ragadja a kulturális vezetését.

A közönség megtapsolta a szép előadást, amely után Pap Károly dr. egyetemi tanár szólt lelkes, szép szavakkal az ifjúsághoz, buzdítva őket. Ezután a tanévet megnyitottak jelentette ki, mire az ünnepség véget ért.

HIREK

— **Képviselőválasztás.** Pozsonyból táviratozzák: A somorjai kerületben ma volt a képviselőválasztás. Egyhangulag megválasztották Hódy Gyulát, aki az Apponyi-csoport-hoz tartozik.

— **A közgyűlés előkészítése.** A jog- és pénzügyi bizottság e hó 11-én, szerdán délután 3 órakor ülést tart, amelyen a szombati közgyűlés elé kerülő ügyeket veszik tárgyalás alá; ezek közt az 1915. évi zárszámadást is.

— **Az erdélyi menekültekről.** A városi tanács közli, hogy az Erdélyből menekült házi cselédek elhelyezésével Sinay Sámuel elhelyező intézetén kívül megbíztattak még Turai Farkas, Klein Testvérek és Schwartz Márton elhelyező irodák tulajdonosai is. kik az elhelyezett cselédektől díjat nem számíthatnak, csupán a munkaadók fizetnek személyenkint 1 koronát.

A megyei közigazgatási bizottság ülésén Hajdu Ferenc kir. tanfelügyelő bejelentete, hogy a menekültek gyermekei az összes iskolákba tandíj és más díjak lefizetésének kötelezettsége nélkül vétetnek fel s amennyiben a meglévő tanszemélyzet a tanítás ellátására csekélynek mutatkozik, az egyes iskolákhoz a menekült tanerők nyerne beosztást az egyes iskolák jellegére való tekintet nélkül. A válás- és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy mindazon népoktatási tanintézeteknél, amelyeknél az alkalmazott tanerők fizetésekiegészítő állami segélyben nem részesülnek, a fenntartók saját költségvetésük terhére kötelesek az alkalmazott tanerők háború segélyének kiutalásáról gondoskodni.

— **Előadás a háborús adókról.** A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége központi titkára vám és adópolitikai kitűnő munkáiról előnyösen ismert Mátvás Jenő dr. a debreceni fiók felkérésére Budapestről lejön egy előadást tartani Háborús adók címmel. Az előadás f. hó 14-én, szombaton d. u. 6 órakor lesz a fiók hivatalos helyiségében (Ferenc József-ut 41., I.). Érdeklődőket szívesen látnak.

— **Árverés a városnál.** A tanács a közgyűlés intenciói szerint megkezdte azoknak az épületeknek lebontását vagy eladását, amelyek nem hoznak hasznot. Így most az Erzsébet-utca 36. szám alatti ingatlant bontják le s az ott levő építmények anyagát eladják. Ez anyagokra most árverést hirdet a tanács azzal, hogy akik az épületet meg akarják venni, irásbeli ajánlataikat f. évi október hó 24-én d. e. 10 óráig a polgármesteri hivatalban adják be, ugyanaz nap d. e. fél 11 órakor fognak a város-háza tanácstermében nyilvánosan felbontatni.

— **Ingyenes tanfolyam a nőipariskolán.** A kereskedelemügyi miniszter rendeletére a nőipariskola a hadiözvegyek és hadiárvaik, valamint a munkaképtelenné vált katonák női családtagjainak keresetképesége tétele érdekében 6 heti időtartammal a féléves és felsőruha szabása és varrásából ingyen tanfolyamot rendez. A tanítási órák délután lesznek. — Akik

ezen a tanfolyamon résztvenni óhajtanak, jelentkezzenek a nőipariskola igazgatóságánál a délelőtti órákban (Egyház-tér 5., emelet).

— **Zenés takarodó.** Ma este zenés takarodó volt Debrecenben az erdélyi nagy győzelmek örömeire. A 75. gyalogezred zenekara a laktanyából kiindulva, a szokásos utvonalon haladva a Royalig és onnan a Szent Anna-utcán át vissza a laktanyába ment.

— **Betiltották a Vorwärts-t.** Berlinből táviratozzák: A Vorwärts-t, a szociáldemokrata párt lapját **tegnapi vezércikke miatt betiltották.**

— **Megalakultak a rekviráló bizottságok.** A belügyminiszter a városi tanács fölterjesztése dacára is úgy rendelkezett, hogy a város területén a rekvirálást megkezdeni és lefolytatni kívánja. Ennek következtében a Márk Endre udvari tanácsos polgármester elnöklété alatt tartott értekezleten tíz rekviráló bizottságot alakítottak és pedig a következőképpen: 1. Köszölyszeg: Gencsi József, Vilmányi Imre. 2. Elep: Dobos József, Kertész László. 3. Czuczsa, Kis- és Nagyhegyes: Fáber Kálmán, Jámbor János. 4. Macs: Kiss Lajos, Gaál Ferenc. 5. Ondód, Péterfia, Veréb, Kádár, Perc-dűlő: Noszlópy Tivadar, Kertész István. 6. Ebes: Pető Pál, Pinczés Imre. 8. Szepes: Balla László, Bakóczy Gábor. 9. Pallag: Kiss Antal, Sarkady Ferenc. 10. Ujföld: Rác Lajos, Böszörményi Imre.

— **Egy kedves adománnyal kívánunk szolgálmi olvasóinknak** lapunk mai számához Benkő Bank r.-t. (Budapest, Andrassy-ut 60. szám) által csatolt „Szerencsenaptár”-ral, mely világos magyarázatát adja annak, hogy a szerencsét és a véletlent, — mely az emberi életben oly nagy szerepet játszik — miként fordítsa hasznára.

— **A városi árvaszék hadiárva alapja.** — Debrecen város árvaszékének hadiárva segélyalapja javára, mely a legutóbbi kimutatás szerint 7298 korona 01 fillér volt, utabban a következő adományok folytak be: 1916. évi I-ső félévről kamattöbblet 106 korona 37 fillér, Jenei Szabó Miklósné 20 korona, dr. Csikos Sándor elhalálózása alkalmából dr. Magoss György és neje koszorúmegváltás címén 20 korona, Kardos Gyuláné 10 korona, özv. Kardos Gézné 10 korona, Kertész Sándor Kovács Alajos elhalálózása alkalmából koszorúmegváltás címén 10 korona, a hadisegélyes családok adománya július hónapban 135 korona 01 fillér, Kerékgyártó Andrásné 30 korona, Szini Aranka és Sándor Jakabné gyűjtése 3 korona 24 fillér, Békés Lajos 10 korona, Forray Ernő 10 korona, a hadisegélyes családok adománya augusztus hónapban 118 korona 95 fillér, szeptember 7-ik napján utcai gyűjtésből 14 korona 38 fillér, dr. Szabó Artur által adományozott 10 darab Hajdudorogi Részvénytársaság pénztári szelvényből 125 korona, néhai Szombati Amália hagyatéka 40 korona, Meggyessy Etelka 10 korona, Nagy Jakab és neje 100 korona, a 39-ik gyalogezred adománya 320 korona, a 39. gyalogezred adománya a 39-ik gyalogezred kötelékébe tartozottak özvegyei és árvái részére 623 korona 66 fillér, a Borsod—Miskolci és debreceni István-gőzmalom részvénytársaság 500 korona, október 3-iki utcai gyűjtésből 4 korona 02 fillér. Ezideig befolyt a debreceni hadiárva javára összesen 9498 korona 64 fillér. Kiadott hadiárva-összesen 1955 korona. — Hadiárva-alap állaga: 7543 korona 64 fillér készpénz és 550 korona névértékű értékpapír. A nemesszövület adományozók és gyűjtők fogadják hazafias adományaikért és lelkes tevékenységükért ezuton is köszönetemet. **M e d g y a s z a y M i k l ó s** városi árvaszéki elnök.

KÖNYVET A HARCTÉRE!

Az Országos Hadsegélyző Bizottság és a Magyar Szent Korona Országainak Vörös Kereszt Egylete könyveket, füzeteket, képes újságokat kér a harctéren levő katonák részére. A küldemények a Vörös Kereszt Szeretet-adomány osztályhoz (Budapest, V. Lipót-körut 1.) címzendők. — A kir. posta bérmentesen szállítja a csomagot, ha ráírjuk: „Szeretetadomány a harctéren levő katonák számára”.

SZINHÁZ

MŰSOR:

KEDD: *Leányvásár.*
SZERDA: *Névtelen asszony.*
CSÜTÖRTÖK: *Grün Lili.*

A színházi iroda hírei. Ma, kedden, Horváth Kálmán felléptével a Leányvásár kerül színre. Főbb szerepeket játszanak még Görög Olga, Horváth Nusi, Szücs Irén, Kassay, Várnai, Szakács. — Szerdán, tekintettel a közönség nagy érdeklődésére, a Névtelen asszony-t tűzte ki az igazgató műsorra.

Trilby az Apollóban. Zsúfolt ház, nagy siker. Ez a Trilby tegnapi bemutatójának a referenciája. Mint előrelátható volt, a kép nagy hatást keltett. Nagyon tetszett Görög Olga bravuros éneke, mely látványosul simul a film mesteri művészetéhez. Nem csalódunk, ha abban bizakodunk, hogy a Trilby-t mindenki meg fogja nézni Debrecenben.

Trilby-re jegyek délelőtt 10 órától előre válthatók az Apollo pénztáránál.

Kardos László
üzlete Kossuth-utca 9.

Ajánlja a nagy választékban érkezett következő árukat:

Szines és fehér barchentek, flanellek női ruhákra, női, férfi- és gyermek-fehérmelmekre. Elsőrendű ág- és lópokrócsok, paplanok, matracok. Férfi és női téli alsóruhák, harisnyák. Továbbá női, férfi és gyermek kész fehérneműk, len- és pamutvázasok, asztalkészletek, ágyneműk, törülközők, törölköz, zsebkendők és sok más hasznos áru, minden kitűnő minőségben és jutányos áron. Intézet fehérneműk kezesen, iskolás lányok és fiúk részére

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója

Megérkeztek az őszi divat újdonságai

Női ruhakelmék — Bársonyok
Selymek — Velezek

óriási raktára!

1907/1916.

Hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város az Erzsébet-ut 36. sz. telken fennálló összes építményeket elbontatja s e célból azokat eladja.

Akik az épületet meg akarják venni, írásbeli ajánlataikat **1. évi október hó 24-én d. e. 10 óráig** a polgármesteri hivatalban adják be, ugyanaz nap d. e. 1/211 órakor fognak a városháza tanácstermében nyilvánosan felbontatni.

Minden ajánlattevő köteles az ajánlat benyújtása előtt a város házipénztárába 150 korona bántópenzt készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni s a letétjegyet ajánlatához csatolni.

Ajánlat csakis a mérnöki hivatal által kiadott ajánlati lapon tehető. Ez ajánlati lap, vállalati feltétel és szerződési tervezet 2 koronáért a hivatalos órák alatt a városi mérnöki hivatalban (városház I. emelet 14. sz. ajtó) megszerezhető.

Elkészve beadott, távirati vagy utóajánlatok, valamint ezen követelményeknek, vagy a vállalati feltételeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A város fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közt szabadon választhasson, vagy azok mellőzésével a munkát más uton biztosíthassa.

Kelt Debrecen sz. kir. város Tanácsának 1916. évi október hó 6-án tartott üléséből.

A városi Tanács.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések egyszeri belkutatása tíz szög hatvas fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután, négy óra után feladott hirdetések díja szavanként szög fillér.

Aranyat-ezüstöt, brilliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogadulát) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. Meghívásra házhoz is elmegyek. Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Eladó kedvező fizetéssel feltételek mellett:

Varga-kert, Keleti-sor 7. szám alatt lévő 1 hold föld körülkerített beltelék.

Sámsoni-uton a sorompónál lévő új ház, — bolt, kocsma és lakáshelyiségekkel.

Geréhy-telep, Kondor-u. 3. sz. alatt lévő három szobából álló kis ház, külön álló nyárikonyhával, istállós, és baromfióval, valamint két hold szőlő körülkerítve. Halasi-telep, Márton Kálmán-utca 62. sz. alatt fekvő két szobás kis ház, mely két utcára nyílik.

Ujkerében, az Andrassy-ut 40. szám alatt fekvő 1 hold szőlő, egyszobából álló házsal.

Tégláskertben két darabban egy-egy hold területű szántóföld, Kossuth-kertben 8 katasztrális hold szőlő.

Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17.

Elveszett

szombat délután a Piac-utcai fasorban egy aranylánc egy emulettel. Beszéltes meg a 20 kor. jutalomban részesei. Cím a kiadóban.

Borseprót veszek, valódi kisüstönfőtt seprő, törköly, szilvápálinka kapható nagyban és kicsinyben Hatvan-utca 2. sz.

Mozzók felvétetnek Kossuth-utca 33. sz.

Zálogadulát, törött aranyat, ezüstöt, brilliánt ékszeri veszek és olcsón eladok. Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Tekintettel a folytonosan hallatszódó azon panaszra, miszerint

JÓ MOSÓSZAPPAN

nem kapható, tudatjuk a nagyérdemű közönséggel, hogy gyárunk „**Gyors-mosó**”, „**Vegyiszta debreczeni**” és „**Csikós**” elnevezések alatt 60—62% zsírsavtartalmu, tehát a legjobb minőségű mosószappant állítja elő.

Csikós szappanunk kézmosásra is kiválóan alkalmas. — Kapható minden fűszerkereskedésben.

Első Debreczeni Gőzszappangyár
Külsővásártér 3. Telefon 224. szám.

Megjelent

SOÓS KÁROLY kiváló imádságíró

„Bizzatok az Istenben!”

című irodalmi eseményszámba menő új háborús imádságos könyve,

melynek az a páratlan érdeme, hogy kezükbe vehetik az itthonmaradottak s hadrakeltek egyaránt s egyenlőképen ajkakra vehetik a benne foglalt, fenségesen egyszerű, egyetlen szárny-csapással Isten trónjág emelkedő imádságokat.

Nem tudjuk tehát eléggé melegen és érdeme szerint ajánlani az új háborús imádságos könyvet. Ezt a művet okvetlen el kell juttatnunk palotától a kunyhóig minden hajlékba, — s ami még fontosabb: minden küzdő magyar harcos kezébe. Ezzel teremtjük meg az összedobbanó szívek, itthonmaradottak és katonák között a **lelki kapcsolatot!**

A könyv tartalma 54 imádság és minden imádságot bibliai ige vezet be s egy-egy énekközzel fejezi be.

A 160 oldalra terjedő imádságos könyv 12x8 1/2 cm., könnyen zsebbe tehető. Erős vásonkötése évtizedekre szól: ez lesz a háború emlékkönyve, mely megmarad unokáink számára is. A fedél aranykehllyel, gazdag aranynyomással van díszítve.

Ára példányonként 1 korona.

10 példány egyszerre rendelve, darabja 90 fill. Minden példány után 10 fillér portót kérünk. Megrendelések postautalványon eszközölhetők.

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdája és könyvkiadóhivatala
Debrecen, Ferenc József-ut 49.